

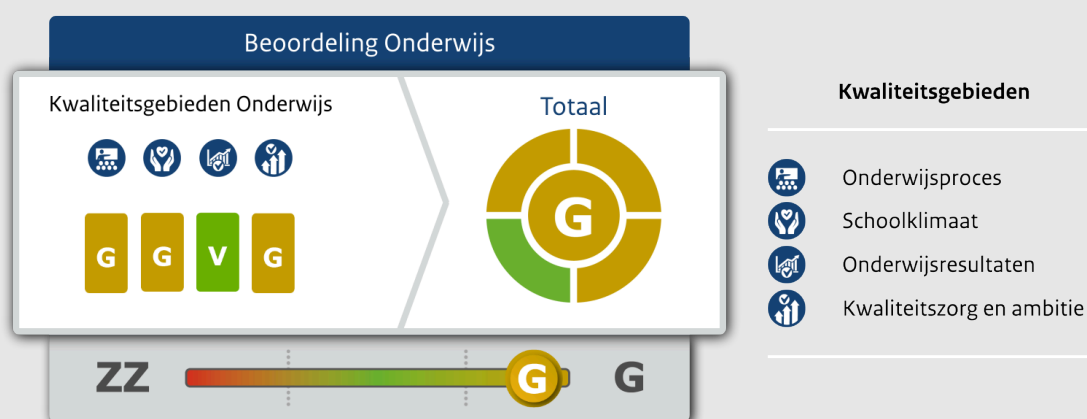
9 . Resultaten onderzoeken goede school: De Bombardon

In dit hoofdstuk leest u onze bevindingen van het onderzoek op De Bombardon. Het bestuur heeft deze school voorgedragen voor een onderzoek op verzoek naar een goede school.

Wij hebben dit uitgebreide onderzoek, waarin we bij sbo-scholen dertien standaarden beoordelen of waarderen, op 29 mei 2018 uitgevoerd. Het bestuur heeft vooraf een zelfevaluatie opgesteld.

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek.

Beoordeling Onderwijs

Conclusie

Op sbo De Bombardon hebben wij vijf van de dertien standaarden als goed gewaardeerd: Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Samenwerking, Pedagogisch klimaat, Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur. De overige acht standaarden zijn als voldoende beoordeeld. Dit betekent dat sbo de Bombardon de waardering 'goede school' krijgt.

De school heeft op de onderdelen die als goed zijn gewaardeerd de eigen aspecten van kwaliteit goed uitgewerkt en kan aantonen wat ze hiermee bereikt. Op deze onderdelen stijgt de school boven de basiskwaliteit uit. Er is sprake van een eenduidig gedragen pedagogisch en didactisch concept, passend bij de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie. In dat proces zien wij mooie voorbeelden. Daarnaast werken directie en team vanuit een

gedeelde verantwoordelijkheid op een krachtige manier samen aan de schoolontwikkeling.

9.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	G		
	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding			✓
OP3 Didactisch handelen		•	
OP6 Samenwerking			✓
OP8 Toetsing en afsluiting		•	

De school realiseert een breed aanbod

Wij beoordelen het aanbod als voldoende omdat het voldoet aan de kerndoelen. De school werkt met reguliere (basisschool)methoden in combinatie met passende perspectieven van het SLO. Voor de basisvakken heeft de school het aanbod per leerjaar uitgewerkt in leerlijnen en een ordening aangebracht in drie niveaus. De Bombardon biedt drie verschillende onderwijsarrangementen in het kader van passend onderwijs (structuur, diagnostiek en behandeling) en heeft daarmee een breed aanbod. De school wil met het aanbieden van onder andere creatieve vakken, techniek, muziek, cultuur en bewegingsonderwijs het onderwijs aantrekkelijk maken en de leerlingen succeservaringen laten opdoen. Hiermee wil de school een verbinding leggen met een belangrijke waarde van het programma Positive Behavior Support (PBS), waar de school mee werkt. Naast het onderwijsaanbod kunnen de leerlingen een aanbod vanuit jeugdhulp of JGGZ krijgen via een zogenaamd 'jeugdhulparrangement'.

De school ziet dat de leerlingenpopulatie verandert en dat de taalbehoeften van de leerlingen groter worden. Via de inzet van logopedie en meer inzet op woordenschatonderwijs hoopt de school hier meer op in te kunnen spelen. De school onderzoekt verder de mogelijkheden op meer gepersonaliseerd leren via digitale middelen. De Bombardon hoopt hiermee ook meer passende programma's voor de PRO-leerlijn en voor dyslectische leerlingen te vinden, omdat de basisleerlijn nu vaak nog te hoog gegrepen is

Vanuit een duidelijke visie biedt de school zorg en onderwijs integraal aan

De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding waarderen wij als goed. De school heeft een duidelijke visie op welke wijze zij zorg en onderwijs integraal wil aanbieden om de leerlingen een passend aanbod te bieden. Deze visie is helder uitgewerkt en de school slaagt er in om hier uitvoering aan te geven. Hiermee stijgt zij op dit onderdeel uit boven de basiskwaliteit.

De school heeft een uitgebreid team van specialisten (jeugdhulp, orthopedagogische kennis, logopedie, sport en beweging) in huis. Deze specialisten zijn onderdeel van het team en werken intensief samen met de leraren. Omdat meer dan helft van de leerlingen een psychiatrische diagnose heeft, werkt de school ook intensief samen met een instelling voor kinder- en jeugdpsychiatrie. Hiermee heeft de school direct expertise uit verschillende disciplines tot haar beschikking en heeft ze een krachtig instrument in handen om een integraal aanbod van onderwijs en zorg te realiseren. De school maakt hierbij onderscheid in de domeinen sociaal-emotioneel, cognitief, motoriek, spraak/taal en ouders. Elke leerling heeft een uitgebreid ontwikkelingsperspectief en de leraren en de commissie van begeleiding bespreken regelmatig de voortgang hiervan. Omdat de interventies binnen de verschillende domeinen helder (en indien nodig gelaagd) zijn vastgelegd in de ontwikkelingsperspectieven, kan de school snel haar extra ondersteuning intensiveren of afbouwen als daar aanleiding toe is. Zo kan de geboden zorg optimaal ondersteunend zijn aan de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen.

Het didactisch handelen is in orde

Wij beoordelen het didactisch handelen als voldoende. De school heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd om een sterk pedagogisch klimaat te realiseren. Dit zien we terug in de lessen. Er is schoolbreed een pedagogisch concept dat gedragen wordt door het gehele team. Op dit moment ligt voor de school de focus op het (verder) versterken van het didactisch handelen van de leraren. Het gedrag van de leraren is in de meeste lessen voorspelbaar en we zien een voortdurende nabijheid van de leraren en onderwijsassistenten bij de leerlingen, waarbij zij direct feedback geven op het gemaakte werk. Deze voorspelbaarheid en nabijheid is voor de leerlingen van cruciaal belang en we zien het effect daarvan terug in de klas: in de meeste lessen valt op dat er sprake is van een rustig werkklimaat en veel leerlingen laten een zelfstandige leerhouding zien.

Het blijft een voortdurende uitdaging, met name voor nieuwe leraren, om de gegevens op leerlingniveau goed te benutten en te vertalen in de groepsplanning en om te zorgen voor een sterke verbinding tussen het (individuele) ontwikkelingsperspectief en de groepsplanning. Belangrijke vragen zijn dan wat de toetsresultaten betekenen voor de komende periode, welke analyse hieraan ten grondslag ligt en hoe de leraren het aanbod steeds plannend kunnen inzetten in combinatie met de extra ondersteuning, in relatie tot het uitstroomprofiel. Er vindt voortdurend onderlinge afstemming plaats en begeleiding door de bouwcoördinatoren en de directie.

Een sterke samenwerking met andere partijen

De samenwerking met relevante andere partijen waarderen wij als goed. De school ziet deze samenwerking als een noodzakelijke voorwaarde om passend onderwijs voor haar leerlingen te realiseren.

Ze heeft hier de afgelopen jaren fors geïnvesteerd en dat zien wij terug in de schoolorganisatie. Zoals hierboven al genoemd biedt de school een onderwijsjeugdarrangement en zij werkt hiervoor in de school intensief samen met jeugdhulpmedewerkers en medewerkers van de gespecialiseerde jeugd- en kinderpsychiatrie. Daarnaast zijn andere disciplines vertegenwoordigd in de school. Deze medewerkers vormen samen met de leraren één team en volgen ook gezamenlijk het professionaliseringsaanbod op bijvoorbeeld het gebied van een professionele cultuur om samen 'één taal' te spreken. Daarnaast werkt de school intensief samen met verschillende externe partijen zoals andere po- en vo-scholen voor speciaal onderwijs, gemeentelijke partijen voor jeugdbeleid en Passend Onderwijs Almere.

Toetsing en afsluiting maakt onderdeel uit van het onderwijsproces
Deze standaard voldoet aan de basiskwaliteit. De school toetst alle leerlingen gedurende de schoolperiode op in elk geval de basisvakken Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Alle leerlingen (met uitzondering van leerlingen die hier een ontheffing voor hebben) maken in leerjaar 8 een eindtoets. De school hanteert een toetsprotocol en ziet er op toe dat iedereen zich aan de voorschriften houdt. Om tot een weloverwogen en zorgvuldig advies voor vervolgonderwijs te komen consulteert de school deskundigen van het voortgezet onderwijs. Ouders worden hierbij zo veel mogelijk betrokken. Daarnaast is er vanuit het onderwijsjeugdarrangement een doorgaande lijn naar het voortgezet onderwijs.

9.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	G			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat				✓

School voldoet aan wettelijke vereisten veiligheid

De school heeft diverse protocollen opgesteld waarin te lezen is hoe het team preventief kan handelen om incidenten te voorkomen en hoe men handelt wanneer er incidenten plaatsvinden. De leraren registreren deze in een digitaal systeem dat onderdeel uitmaakt van het programma Positive Behavior Support (PBS). Maandlijks analyseert de school deze en neemt maatregelen als dat nodig is. Daarnaast is duidelijk wie welke verantwoordelijkheden met betrekking tot de veiligheid van de leerlingen heeft. De school meet de veiligheidsbeleving van de leerlingen met een wettelijk genormeerd instrument. De uitkomsten van deze meting en de informatie uit de incidentenregistratie gebruikt de school om de sociale veiligheid te verbeteren.

Een sterk pedagogisch klimaat

Een complicerende factor voor De Bombardon is de ingewikkelde context. De veelal complexe onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie en een vaak ingewikkelde thuissituatie van leerlingen vragen veel van het team en van de schoolorganisatie. Vanwege deze complexe context heeft de school gekozen voor een schoolbrede implementatie van het programma PBS. Hier is de school in geslaagd en dat is een prestatie. Tijdens het onderzoek werd zichtbaar dat PBS door de hele school, zowel bij het team en de directie als ook bij de leerlingen, toegepast en herkend wordt. De leerlingen waarderen het beloningssysteem dat de school gebruikt. Leraren handelen consequent volgens de uitgangspunten van PBS en dit heeft geresulteerd in een sterk en positief schoolklimaat, waarin de leerlingen tot leren kunnen komen. Leerlingen voelen zich gezien en gewaardeerd door de leraren en bij indicenten treden de leraren volgens de leerlingen snel op. Om deze redenen waarderen wij het pedagogisch klimaat als goed.

9.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	V			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten	Niet te beoordelen			
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			•	
OR3 Vervolgsucces			•	

Onderwijsresultaten komen overeen met verwachtingen

De school neemt nauwgezet de toetsen af, zowel methodeonafhankelijke als methodegebonden toetsen en vergelijkt deze ook. Er is een lijn waarin het IQ van de leerlingen en de dle's en vaardigheidsscores tegen elkaar zijn afgezet, waarin de school zich de vraag stelt waarom resultaten van individuele leerlingen tegenvallen of hoger uitvallen en of zij aan de gestelde norm voldoet. Vervolgens verbindt de school hier consequenties aan.

Wij zijn voor het speciaal basisonderwijs op dit moment echter nog niet in staat om op basis van de uitstroomgegevens of eindresultaten te beoordelen of de leeropbrengsten op schoolniveau overeenstemmen met de mogelijkheden van de leerlingenpopulatie. Wij geven dan ook nu nog geen oordeel over de resultaten van De Bombardon. Wel hebben wij op basis van de eindresultaten van de schoolverlaters ons een beeld gevormd van deze opbrengsten. De eindopbrengsten lijken voor de afgelopen drie schooljaren van voldoende niveau. Voor begrijpend lezen en rekenen en wiskunde lijken de resultaten overeen te komen met wat gemiddeld genomen

verwacht kan worden van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie qua (cognitieve) capaciteiten.

Stellen van doelen sociale en maatschappelijke competenties is een volgende stap

Voor het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties zet de school een methode in. Daarnaast biedt het programma PBS lessen waarin het aanleren van gewenst gedrag aandacht krijgt. Recent is de school gestart met een groepsplan gedrag waarin wordt gewerkt aan doelen die passen bij de verschillende groepsfasen van de groep. Het stellen van resultaatdoelen op dit terrein en het nagaan of deze doelen worden bereikt is nog een ontwikkelpunt voor de school.

Vervolgsucces leerlingen na de Bombardon

De Bombardon krijgt tweejaarlijks een terugkoppeling van het voortgezet onderwijs over hoe leerlingen het doen in het vervolgonderwijs. Hoewel de terugkoppeling per vo-school sterk verschilt, kan de school zo bepalen of de gegeven schooladviezen juist waren. Ook voor dit onderdeel geldt dat de school zich verder kan ontwikkelen in het stellen van doelen en evalueren of de doelen worden bereikt.

9.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			✓
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Kwaliteitszorg en professionele schoolcultuur: een verantwoordelijkheid van het hele team

De kwaliteitszorg en de professionele kwaliteitscultuur zijn nauw met elkaar verbonden op De Bombardon en versterken elkaar zichtbaar in de gehele schoolorganisatie. Beide onderdelen waarderen wij daarom als goed.

De directie van De Bombardon geeft zichtbaar leiding aan de schoolontwikkeling en doet dit zeer gedreven en met een duidelijke visie. De focus ligt nu op het goed in kaart brengen van het didactisch handelen, waarbij het gedifferentieerd lesgeven op basis van de gegevens in het ontwikkelingsperspectief de meeste aandacht krijgt. Tegelijkertijd is er expliciet aandacht voor borging van het pedagogisch klimaat. Het jaarplan bevat ambitieuze verbeterdoelen waaraan de directie en het team in gezamenlijkheid planmatig werken. Zij doen dit in diverse werkgroepen. Deze werkgroepen vallen

onder verschillende verbeterdomeinen, waar teamleden als 'domeinbeheerder' verantwoordelijk voor zijn en verantwoording over afleggen aan de directie. Op deze manier werkt men gezamenlijk aan de schoolontwikkeling. Het team ervaart hier een grote mate van autonomie in en voelt zich tegelijkertijd goed ondersteund door de directie. De investeringen die op dit moment worden gedaan om de externe deskundigen nu onderdeel te laten zijn van het team en om multidisciplinair samen te kunnen werken werpen nu al hun vruchten af. En hoewel er volgens het team nog steeds zaken beter kunnen, spreekt men al wel dezelfde taal en voelt men zich gezamenlijk verantwoordelijk om vanuit een gedeelde professionele schoolcultuur het onderwijs zodanig in te richten dat het past bij wat de kinderen nodig hebben. Het welzijn en de ontwikkeling van de leerlingen staat hierbij voorop.

Verantwoording en dialoog

De samenwerking met ouders en met externe partijen heeft de school hoog in het vaandel staan. Er wordt nu meer ingezet op het betrekken van de ouders bij de schoolontwikkeling en zodoende hoopt men de ouderbetrokkenheid te verhogen. De school verkent daarbij hoe PBS als overkoepelende visie hier ondersteunend aan kan zijn. Via verschillende verantwoordingsdocumenten legt de school verantwoording af aan de ouders, het bestuur en verschillende gemeentelijke partijen over haar activiteiten en de behaalde resultaten.